

Nordland fylkeskommune
Prinsens gate 100
8048 Bodø
post@nfk.no

Dato: 03.04.2023

Akvakulturlokalitet 11230 Børøya slaktermerd i Hadsel kommune - søknad om utvidelse av biomasse til 3120 tonn MTB og endring av areal for nytt slaktermerdanlegg

Nordlaks Produkter AS eier og drifter slaktermerdanlegget på lokalitet 11230 Børøya i Hadsel kommune. Lokaliteten ligger i Langøysundet, på nordsiden av Børøya, i tilknytning til selskapets slakteri og foredlingsanlegg. Lokaliteten er klarert for 1200 tonn MTB med to tillatelser; NH 0016 (420 tonn) og NH 0031 (780 tonn). Slaktermerdtillatelsene hadde først en varighet på 10 år, til 06.07.2021 (Nfk 17/16166-10). I påvente av nåværende søknad om utvidet biomasse og endring areal tilpasset selskapets nye behov og nytt slaktermerdanlegg har gjeldene tillatelser vært søkt forlenget to ganger med kortere varighet; først til 06.07.2023 og deretter til 30.09.2025 (NFK 19/17138-9 og Nfk 23/42097).

Det ble den 06.02.2023 søkt Fiskeridirektoratet om utvidelse av selskapets slaktermerdtillatelse til totalt 3120 tonn MTB, og selskapet fikk tilsagn om dette den 28.03.2023 (Fiskeridir 23/1978).

Nordlaks Produkter (Nordlaks) inngår i Nordlaks-konsernet og vår hovedvirksomhet er produksjon og foredling av laks. Vi er vertikalintegret med hele verdikjeden fra stamfisk og rogn til slakteri og salg. Selskapet har aktivitet i til sammen 12 kommuner i nordre Nordland og Sør- og Midt-Troms. I 2022 ble det slaktet cirka 50.000 tonn hel fisk fra egen produksjon ved vårt slakteri i Hadsel kommune. Inkludert slaktning for andre oppdrettere ble det i fjor slaktet totalt cirka 76.000 tonn. Produksjonen gir grunnlag for slakteriet på Børøya, filetfabrikk, fryseri og en bioteknisk fabrikk med produksjon av

marine oljer og proteinkonsentrat. Det er også etablert en kassefabrikk i tilknytning til slakteriet og filetfabrikken. Konsernet har i dag cirka 590 fast ansatte og sysselsetter totalt ca 820 personer.

Fortsatt behov for slaktermerd

Slakteriet på Børøya har mulighet for slakting av fisk som losses direkte fra brønnbåt, men det aller meste av fisken håndteres via slaktermerd. Effektiv drift av både brønnbåter og slakteri er helt avhengig av slaktermerdanlegget. Slaktermerdanlegget gir selskapet fleksibilitet i produksjonen og god utnyttelse av brønnbåtkapasiteten. Løsningen gir en forutsigbar og stabil tilgang på råstoff til slakteriet og dets ansatte, og fleksibilitet ved uforutsette hendelser.

Slakteriet på Børøya har lang erfaring med bruk av slaktermerd og en fortsatt bruk av slaktermerdanlegget er kritisk for fortsatt drift av slakteriet. Uten slaktermerd vil tilgangen på fisk bli mer uforutsigbar, det vil bli vanskeligere å utnytte kapasiteten på slakteriet, og det vil også gå utover kundenes (oppdrettsselskapene) muligheter til å få slaktet fisken sin. Tilgang på slaktermerd gir kundene og slakteriet mulighet til å lage og gjennomføre robuste produksjonsplaner, som gir effektiv og økonomisk drift hele året, selv i situasjoner med lange avstander til oppdrettslokalitetene og dårlig vær.

Behov for utvidelse

Lokaliteten Børøya slaktermerd har i dag en klarert kapasitet på 1200 tonn med et anleggsareal på 56 x 85 m. Selskapet har et klart behov for å utvide MTB-kapasiteten på anlegget, og som en del av dette planlegges det etablering av et nytt anlegg med noe større areal. Det nye anleggsarealet vil være 45 x 166 m. Dagens tillatelse tilsvarer cirka 40% av maksimum slaktekapasitet på slakteriet, over seks dager. Med økt aktivitet på slakteriet de siste tiårene gir dagens anlegg stadige kapasitetsutfordringer i praktisk bruk. Behovet for utvidelse er delvis knyttet til effektiv kapasitetsutnyttelse, og miljøvennlig drift av moderne brønnbåter og delvis til de spesifikke utfordringer man får ved oppdrett på eksponerte oppdrettslokaliteter.

Vi søker dermed om en biomasse på totalt 3120 tonn MTB på lokaliteten, dvs. en utvidelse på 1920 tonn fra dagens tillatelse. Dette tilsvarer maksimal slaktekapasitet over seks dager på slakteriet. Dagens slaktermerdanlegg har en teknisk levetid til høsten 2025 og må innen da skiftes ut. Samtidig med anskaffelsen av det nye anlegget er det også nødvendig å øke kapasiteten slik at det nye anlegget er tilpasset selskapets behov. En tillatelse på 3120 tonn MTB samsvarer også godt med slaktermerdkapasiteten på sammenlignbare slakteri i drift i dag.

Effektiv kapasitetsutnyttelse og miljøvennlig drift av brønnbåter:

Brønnbåtene blir stadig større og både de nye båtene i Nordlaks konsernet og båter fra andre rederier som leverer fisk til slakteriet på Børøya har en mye større lastekapasitet enn brønnbåtene som var vanlig tidligere. Effektiv kapasitetsutnyttelse av store brønnbåter krever slaktermerdanlegg som kan

håndtere store brønnbåtlaster. Dette gir mer miljøvennlig drift av brønnbåtene, både med tanke på klimaavtrykk, men også i forbindelse med vask og desinfeksjon av båtene.

Dagens slaktemerdanlegg har kapasitet til å samtidig oppbevare kun to brønnbåtlaster fra de største båtene. Det er nødvendig å kunne håndtere betraktelig flere samtidige brønnbåtlaster, for på den måten frigjøre brønnbåtene til annet arbeid. De dagene hvor brønnbåtene ikke fører fisk til slaktemerden brukes båtene til avlusingsoperasjoner, flytting av fisk, transport/utsett av smolt, og eget vedlikehold. Krav til karantenetid og desinfeksjon mellom forskjellige laster er også en tungtveiende faktor i kapasitetsutnyttelsen av brønnbåtene.

Spesifikke utfordringer knyttet til oppdrett ved eksponerte oppdrettslokalteter:

Nordlaks driver i dag havbruk på den eksponerte lokaliteten Ytre Hadseløy (Havfarmen). Havbruk på eksponerte lokaliteter har klare fordeler, men har også særegne utfordringer knyttet til behovet for rolig vær / lav bølgehøyde i forbindelse med blant annet inntransport av fisk til slakteriet. Erfaringen fra de første tre produksjonssyklusene på Havfarmen er at man er mye mer avhengig av været enn på vanlige, mer beskyttede lokaliteter. Dette medfører at det er behov for å transportere større mengder fisk i begrensede værvinduer for å kunne gjennomføre slakt fra lokaliteten, både ved normal planlagt slakt og ved beredskapshendelser.

Værfordringer knyttet til større brønnbåter:

Store brønnbåter har større vindfang enn mindre båter. Dette gir på samme måte som ved inntransport fra eksponerte lokaliteter behov for å utnytte værvinduer med rolig vær, og kan dermed medføre at man er nødt til å transportere fisken flere dager før planlagt slakt enn normalt, og dermed behov for større samtidig kapasitet i slaktemerd.

Miljøtilstand

Det nye anlegget vil, slik som det gamle, ligge umiddelbar nærhet til slakteriet, ut fra land ved Børøya. Anlegget vil ha en øst-vest orientering. Bunnen skråner fra land og ut igjennom anlegget. Dybden under anlegget vil være mellom 19 og 29 meter. Fra anlegget skråner bunnen slakt videre ned til ca 45 m dyp sentralt i Langøysundet. Det er ingen terskler mellom lokaliteten og største dyp i resipienten. Deler av det nye anlegget vil overlape med arealet hvor dagens anlegg ligger.

Det er utført representative strømmålinger på 5 m, 15 m, 24 m og 34 m dyp som viser at lokaliteten har gode strømforhold i hele vannsøylen og målingene indikerer at lokaliteten har god vannutskiftning. Gjennomsnittlig strømhastighet er vurdert som svært sterk på 5m, spredningsdyp (24m) og bunndyp (34m), og som sterk på 15m dyp. Andelen nullstrøm (<1 cm/s) er liten.

Tabell 1: Strømmålinger ved planlagt slaktermerdanlegg (Stim og Akvaplan-niva, 2022).

Måledyp	5m	15m	Spredning (24m)	Bunn (34m)
Maksimal strøm (cm/s) (retning)	61.0 (V)	63.1 (NV)	67.6 (V)	65.6 (V)
Gjennomsnittlig strøm (cm/s)	11.2	8.7	9.5	9.1
Strømstyrke < 1cm/s (%)	0.6	1.1	1.8	1.6
Strømstyrke < 3cm/s (%)	5.0	8.3	12.2	12.7
Strømstyrke < 10cm/s (%)	28.4	36.9	64.1	64.6
Strømstyrke ≥ 30cm/s (%)	2.0	1.1	2.3	1.5
Strømstyrke ≥ 50cm/s (%)	0.09	0.07	0.2	0.06
Neumann-parameter	0.3	0.3	0.2	0.2

Siden dette er et slaktermerdanlegg vil fisken være sultet ved ankomst til Børøya og det vil ikke foregå føring ved anlegget. Det vil dermed ikke være noe utslipp av fôr. Anlegget antas å gi minimal organisk belastning på omgivelsene. Det er kontinuerlig drift med slaktefisk i dagens anlegg, og det vil også være kontinuerlig drift i det nye anlegget. Miljøundersøkelsene indikerer at lokaliteten er godt egnet til å oppbevare sultet og slakteklar fisk.

Etter avtale med Statsforvalteren i Nordland er det i forbindelse med søknad om endring av biomasse og areal tatt C-undersøkelse og B-undersøkelse. C-undersøkelsen i overgangssonen viste at faunaen var lite eller ikke påvirket med klasse II på C1 og klasse I på de andre stasjonene (Akvaplan-niva, 2023). NS9410:2016-vurderingen i anleggssonen viste miljøtilstand 1. Det ble ikke registrert forurensningsindikatorer blant topp-10 artene på noen av stasjonene. B-undersøkelsen rett under nytt anleggsområde viste tilstand 1 (Akvaplan-niva, 2022). De to tidligere B-undersøkelsene som er tatt ved dagens plassering gav også tilstand 1. Se Tabell 2.

Tabell 2: Gjennomførte undersøkelser med B-metodikk ved lokaliteten (Akvaplan-niva, 2022).

Dato prøvetaking	Rapportnummer	Type undersøkelse	Lokalitetstilstand
19.08.2022	APn-64216.01 (Remen, 2022)	Ifm. søknad om endringer i anleggskonfigurasjon og økt MTB.	1
08.12.2021	APn-63663.01 (Remen, 2021)	Ifm. søknad om forlengelse av utslippstillatelsen	1
21.10.2010	VFH-02610 (Johansen, 2010)	Ifm. planlagt utvidelse av anlegget	1

Mattrygghet

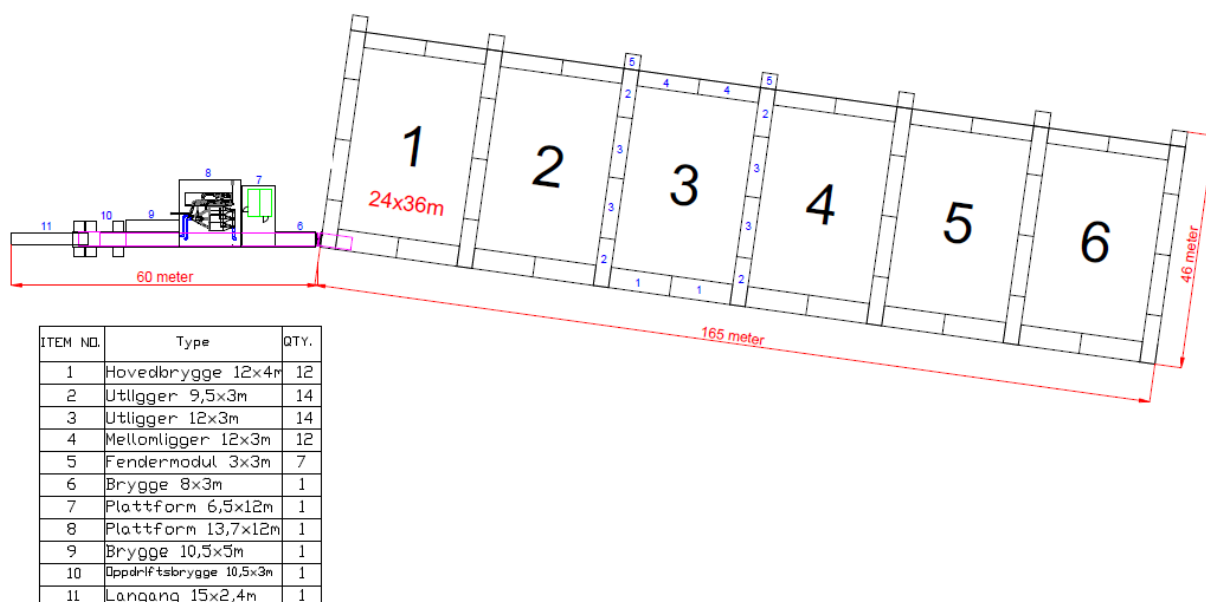
Mattrygghet fra slakteklar fisk som går inn til slakteriet er ivaretatt av risikovurdering «Forurensning fra ytre miljø på fisk som er sendt inn til slakteri» (ID 28076) og «HACCP: Fersk hel laks/ørret» (ID 28132). Risikovurderingen verifiseres av en prøvetakingsplan. Her tas det ukentlige prøver av hel fersk

fisk før bløgging for testing av *Listeria monocytogenes*, E-coli, totalkim, koliforme og *Enterococcus* etter «Instruks for mikrobiologisk prøvetaking av produkter og miljø under produksjon» (ID 33070).

Slaktermerdanlegget omfattes av Nordlaks konsernet sitt internkontrollsystem, organisert i EQS. Prosedyrer og risikovurderinger for fiskevelferd og biosikkerhet er inkludert i internkontrollsystemet.

Teknisk beskrivelse av slaktermerdanlegg

Nordlaks har prosjektert et slaktermerdanlegg bestående av seks bur i rekke, med burstørrelse 24 x 36 meter (se Figur 1). Merddybde er ca 10 m. Nøtene skal impregneres eller coates (teknologi er ikke avgjort på søknadstidspunkt).

Figur 1: Skisse av nytt anlegg.

Merdsetting av fisk planlegges utført ved direkte lossing fra brønnbåt i hvert bur, uten bruk av annet tilleggsutstyr eller andre tekniske installasjoner på slaktermerdanlegget.

Vakuumpumpesystem, for overføring av fisk fra slaktermerdanlegget til ilandføringsanleggets inntakssystem, planlegges installert på egen flåte for nærhet til innløp og minst mulig løftehøyde. Vakuutanker og rørledning vil ha mulighet for visuell kontroll av fisk og overføringsprosessen.

Det vil bli montert lossestasjoner med svivel, som kan senkes i hvert bur. Rør på lossestasjoner vil ha skje-trakt, for å lede fisken skånsomt inn i rørledningen. Bruk av lossestasjoner gir mulighet for å

kunne senke trakten dypt i vannet, og man unngår trenging av fisk inn mot not-vegg. Not vil bli håndtert med eget vinsjesystem, som integrert tilleggsutstyr.

Det vil bli etablert et eget kontrollrom og installert utstyr for:

- overvåking og dokumentasjon av god dyrevelferd, fra mottak av fisk til avsluttet inntak (herunder oksygennivå, temperatur, trenging, oppholdstid, trykk, flyt, mv.)
- overvåking av slaktermerdanlegget, med montert tilleggsutstyr
- drift og overvåking av prosessutstyr
- overvåking av inntakssystem på ilandføringsanlegget
- god kommunikasjon mellom ulike arbeidsoperasjoner

Nærhet til Stokmarknes lufthavn

Slik som dagens slaktermerdanlegg vil også det nye anlegget ligge innenfor område avsatt til akvakultur i gjeldende arealplan. Anlegget ligger i nærheten av innflygingssonen til Stokmarknes lufthavn Skagen. De potensielle utfordringene med dette er fugl og lysforurensning. Det er ikke tillatt med foring av fisk i slaktermerdanlegget, og vår erfaring er at det ikke er spesiell tiltrekning av fugl til anlegget. I forhold til belysningen vil det nye anlegget ha belysning som hensyntar omgivelsene og lufthavnen og sørge for minimal lysforurensning utenom anlegget.

Fiskeridirektoratets søknadsskjema for akvakultur i flytende anlegg er fylt ut med følgende vedlegg:

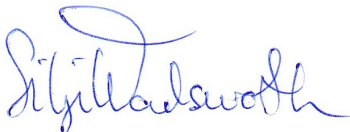
- 01 Børøya_Kvittering innbetalt gebyr
- 02 Børøya_Vurdering av behov for KU
- 03 Børøya_IK Forside internkontrollsystem
- 04 Børøya_IK Biosikkerhetsplan Nordlaks konsern
- 05 Børøya_IK Risikoanalyse fiskehelse og -velferd
- 06 Børøya_IK Beredskapsplan ved massedød
- 07 Børøya_IK Prøvetakingsrapport vann
- 08 Børøya_IK Kart vannprøver
- 09 Børøya_Miljø Strømrappport
- 10 Børøya_Miljø B-undersøkelse
- 11 Børøya_Miljø C-undersøkelse
- 12 Børøya_Kart 1:1000 Anleggsskisse
- 13 Børøya_Kart 1:2500 Anlegg sml gml nytt
- 14 Børøya_Kart 1:5000 Anlegg arealplan
- 15 Børøya_Kart koordinater anleggs plassering
- 16 Børøya_Nautisk vurdering
- 17 Børøya_Kart Olex
- 18 Børøya_Plan BØ24 Børøya industriområde plankart vedtatt 18102018

19 Børøya_Plan BØ24 Børøya industriområde planbestemmelser vedtatt 18102018
20 Børøya_Nordlaks Produkter AS – behandling av søknad om utvidelse av tillatelse til slaktemerd

Nordlaks håper på en snarlig behandling søknaden og at omsøkt endring av biomasse og areal på lokalitet 11230 Børøya slaktemerd kan godkjennes.

Ta kontakt med undertegnede om det er behov for ytterligere informasjon.

Vennlig hilsen
Nordlaks Produkter AS

Silje Storjord Wadsworth
Fagsjef Plan og Bærekraft